

АРГА ХЭМЖЭЭНҮҮДИЙН ТАЙЛАН

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХӨГЖЛИЙН ТӨВ

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 07-р сарын 01-ний өдрийн
А/346 дугаар тушаалын хоёрдугаар хавсралт

**ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН 2021 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 09-НИЙ ӨДРИЙН “ХАВДРЫН ЭСРЭГ” АРГА
ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БАТЛАХ ТУХАЙ” А/360 ДУГААР ТУШААЛЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН 2024 ОНЫ
ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ТАЙЛАН**

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	2023 оны хүрэх түвшин	Төсөв		Биелэлт, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь
			Нийт төсөвлөсөн төсөв	Зарцуулсан төсөв, эх үүсвэр		
	Зорилт 3. Хаврын урьдчилан сэргийлэлт, эрт илрүүлгийн үндэсний сүлжээг байгуулан, оношилгооны чадамжийг сайжруулах					
	“Хавдрын эрт илрүүлгийн төв”-д ажиллах эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургаж чадавжуулах (Хүснэгт 2)	Эрт илрүүлгийн хувь нэмэгдсэн байна.			➤ 2024-2025 оны хичээлийн жилд ЭМХТ-ийн захирлын 2024 оны А/62 дугаар тушаалаар мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад “Нойр булчирхайн хавдрын мэс засал судлал” 4 /үүнээс төрийн сангийн	

				гэрээгээр 3 буюу Орхон БОЭТ, Дархан-Уул НЭ, ХСҮТ/, “Умайн хүзүүний эс зүй” 17 /үүнээс төрийн сангийн гэрээгээр 2 буюу Өргөө АГ, Баянгол дүүргийн ЭМТ/, “Уушиг, голтын хавдрын мэс засал судлал” 2, “Хавдрын хөнгөвчлөх эмчилгээ” 2, “Ходоод нарийн гэдэсний хавдрын мэс засал судлал” 14 /үүнээс төрийн сангийн гэрээгээр 6 буюу Хэнтий НЭ, Налайх, Баянгол, Хан-Уул ЭМТ/, “Хөх, улаан хоолойн хавдрын мэс засал судлал” 11 /үүнээс төрийн сангийн гэрээгээр 1 буюу БГЭМТ, “Элэг цөсний хавдрын мэс засал судлал” 8 /үүнээс төрийн сангаар 3 буюу Сүхбаатар, Увс аймаг, Сонгинохайрхан дүүргийн НЭ/, “Эмэгтэйчүүдийн хавдрын мэс засал судлал” 11 /үүнээс төрийн сангаар 5 ЭХЭМҮТ, ЭНЭҮТ, Сүхбаатар аймгийн НЭ, Өргөө АГ, ӨМ БОЭТ, Налайх ЭМТ/, “Хавдрын хими эмчилгээний найруулга зүй” 7 /үүнээс төрийн сангийн гэрээгээр 4 буюу Хэнтий НЭ, Баянгол, Хан-Уул ЭМТ, ЭНЭҮТ/, “Хөхний хавдрын мэс засал судлал” 3 нийт 69 эмч үүнээс төрийн сангийн гэрээгээр 24 эмч элсэн суралцсан.
--	--	--	--	--

					➤ ЭМХТ-ийн захирлын 2024 оны А/12, А/84 дүгээр тушаалаар мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад “Уушиг, голтын хавдрын мэс засал судлал” 4, “Хавдрын хөнгөвчлөх эмчилгээ” 2, “Ходоод нарийн гэдэсний хавдрын мэс засал судлал” 3, “Хөх, улаан хоолойн хавдрын мэс засал судлал” 8, “Элэг цөсний хавдрын мэс засал судлал” 2 нийт 19 эмч суралцаж мэргэжил дээшлүүлсэн.	
	Зорилт 4. Хавдрын тусламж, үйлчилгээний хүний нөөцийг чадавхжуулан, тусламж үйлчилгээг сайжруулах					
	Аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн нарыг туяа хими эмчилгээний чиглэлээр сургах	Баруун бүсийн Туяа эмчилгээний салбарын 20 мэргэжилтнийг сургаж чадавхижуулсан байна.			➤ 2024-2025 оны хичээлийн жилд ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Хавдрын хими эмчилгээ судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтад нийт 9 эмч элсэн суралцсан. Үүнээс улсын төсвийн санхүүжилтээр 5 буюу Дундговь, Дорноговь, Говь-Алтай аймаг, Хан-Уул дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, Хавдар судлалын үндэсний төвийн захиалгаар төрийн сангийн гэрээгээр суралцсан.	

					➤ ЭМС-ын 2024 оны А/194, А/349 дүгээр тушаалаар хавдрын туяа эмчилгээ судлалын эмч 2, хавдрын хими эмчилгээ судлалын эмч 11 нийт 13 эмч төрөлсөн мэргэшил эзэмшсэн. Үүнээс 4 эмч Дархан-Уул аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, Ховд, Өмнөговь аймгийн БОЭТ, Баянгол дүүргийн ЭМТ-ийн захиалгаар улсын төсвийн санхүүжилтээр төрийн сангийн гэрээгээр суралцсан.	
	Зорилт 6. Хорт хавдрын бүртгэл хяналтын цахим тогтолцоог бэхжүүлэх, мэдээллийн сан бүрдүүлэх					
6.1.7	Хорт хавдрын анхан шатны бүртгэлийн болон тайлангийн маягтын хөтлөлт мэдээний чанарт үнэлгээ хийх	10 нэгжид хяналт үнэлгээ хийгдсэн байна. Үнэлгээний тайлан			Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/611 дүгээр тушаалын 7 дугаар хавсралтаар батласан “Хорт хавдрыг бүртгэх, мэдээлэх журам”-д үнэлгээ хийсэн ба нийт 10 заалтаас 8 буюу 80 нь бүрэн хэрэгжсэн гэж үзсэн. Хэрэгжилт хангалтгүй 2 буюу 20 хувийг эзэлж байгаа боловч хэрэгжээгүй заалт байхгүй байна. Хорт хавдрын шинэ тохиолдлын бүртгэл хавдар судлалын тандалтын албаны мэдээлэл болон эрүүл мэндийн албан ёсны	

				статистик мэдээллээр бүртгэгдсэн тохиолдлын тоо зөрүүтэй мэдээлэгддэг. ХСТ-ийн тандалт судалгааны алба нь өвчлөлийн тохиолдлыг 1. Нас баралтын гэрчилгээгээр 2. Идэвхтэй хайлтын аргаар эд эсийн шинжилгээгээр эмнэлзүйн лабораториос авсан мэдээллийг нэмж гаргадаг тул зөрүүтэй гарах шалтгаан болж байгааг тодруулан цаашид мэдээллийн урсгал, хугацааг нэг болгож энэхүү журмыг албан ёсны статистикийн журамд нэгтгэх шаардлагатай гэсэн дүгнэлтэд хүрсэн.	
--	--	--	--	---	--

**ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН 2021 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 09-НИЙ ӨДРИЙН “ЭРҮҮЛ ЧИЙРЭГ ЭР ХҮН” АРГА
ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БАТЛАХ ТУХАЙ А/559 ДҮГЭЭР ТУШААЛЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН
2024 ОНЫ ТАЙЛАН**

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	2024 оны хүрэх түвшин	Төсөв		Биелэлт, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь
			Нийт төсөвлөсөн төсөв	Зарцуулсан төсөв, эх үүсвэр		
Зорилт 2. Зорилт 3. Эрэгтэйчүүдэд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах						
3.5	Төгсөлтийн дараах сургалтаар андрологийн төрөлжсөн мэргэшлийн эмчийг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд хамрагдсан эмчийн тоо -5		ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Эрэгтэйчүүдийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, мэс засал” сургалтад 4 үүнээс эрүүл мэндийн байгууллага /Говь Алтай аймгийн НЭ/-ын захиалгаар улсын төсвийн санхүүжилтээр 1 эмч элсэн суралцсан.		
3.9	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хөвгүүд, эрэгтэйчүүдэд нөхөн үрхижүйн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг хүргэхэд хүний нөөцийг чадавхжуулах	10 эмнэлгийн мэргэжилтнийг чадавхижуулж, гарын авлагаар хангасан байна		➤ ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Бөөрний мэс засал судлал” сургалтад 13 үүнээс эрүүл мэндийн байгууллага захиалгаар улсын төсвийн санхүүжилтээр 3 /Ховд БОЭТ, Төв, Говсүмбэр аймгийн НЭ/ эмч, “Эрэгтэйчүүдийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, мэс засал” сургалтад 4 үүнээс эрүүл мэндийн байгууллагын захиалгаар улсын төсвийн санхүүжилтээр 1 /Говь Алтай аймгийн НЭ/ эмч нийт 17 /үүнээс төрийн сангаар 4/ эмч элсэн суралцсан. ➤ ЭМС-ын 2024 оны А/194, А/349 дүгээр тушаалаар “Бөөрний мэс засал судлал” сургалтад амжилттай суралцсан 9 үүнээс төрийн сангаар 2 /ЦТЭ, Ховд/ эмч төрөлжсөн мэргэшил эзэмшсэн.		

3.11.	Эрчүүдийн даавар, дотоод шүүрлийн чиглэлээр эмч, мэргэжилтэн мэргэшүүлэх сургалтанд хамруулах	10 эмнэлгийн мэргэжилтнийг чадавхижуулж, гарын авлагаар хангасан байна		2024-2025 оны хичээлийн жилд ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Эрэгтэйчүүдийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, мэс засал” сургалтад 4 үүнээс эрүүл мэндийн байгууллагын захиалгаар улсын төсвийн санхүүжилтээр 1 /Говь Алтай аймгийн НЭ/ эмч элсэн суралцсан.	
	Зорилт 4. Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, өвчлөл нас баралтанд нөлөөлж байгаа хүчин зүйлсийг судлан суурь үзүүлэлтүүдийг тодорхойлон, бодлогын нотолгоо бий болгох				
4.3	Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн үзүүлэлт, нас баралтын шалтгаанд судалгаа хийх	Судалгааны эхний үр дүн гарч, мэдээ материал цуглуулсан байна		2023 оны 01 сарын 01-нээс 12 сарын 31-ний хооронд "Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн үзүүлэлт, нас баралтын шалтгаан" судалгааг хийсэн. Судалгааны үр дүнгээс: Эрүүл чийрэг эр хүн арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг үнэлэхдээ 10 000 хүн амд дараах 3 өвчлийн нас баралтийн бууруулахаар тусгасан. Үүнд зүрхний шигдээсийн шалтгаант нас баралтын суурь түвшин 2020 оны байдлаар 8.5 байгааг 2021 онд 8.0 болгохоор зорьсон боловч 10,000 хүн амд 10.5 байна. Элэгний хорт хавдрын 2021 оны зорилтот түвшин 5.2 боловч 5.8 нас баралт бүртгэгдсэн байна. Үүнээс дүгнэхэд 2021 болон 2022 оны байдлаар нас баралт нэмэгдэж зорилтот түвшиндээ хүрээгүй байна.	

“ЭРҮҮЛ ЧИЙРЭГ ЭР ХҮН” АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

(“Эрүүл чийрэг эр хүн” арга хэмжээний үр нөлөө, үр дүнг дараах шалгуур үзүүлэлтээр дүгнэх бөгөөд 2019, 2020 оны мэдээллийг суурь үзүүлэлт болгон ашиглана)

Хоёрдугаар хавсралт

№	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин		Хүрсэн түвшин		Хүрсэн түвшин	Дүгнэлт
				2021	2022	2022	2023.4	2024.10	
Нас баралтын үзүүлэлт /эрэгтэйчүүд/									
2	Зүрхний шигдээс өвчний шалтгаалсан нас баралтын түвшин /10000 хүн амд/	10 000 хүн амд	8.5	8	7.5	9.3	3.0	5.7	Жилийн эцсийн тайлан нэгтгэж үзүүлэлтийн ном гарсаны дараа тавигдана
	Элэгний хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралтын түвшин /10000 хүн амд	10 000 хүн амд	5.5	5.2	4.8	5.7	1.9	4.1	

	Осол гэмтэл, гадны шалтгааны улмаас нас барсан тохиолдол /10000 хүн амд	10 000 хүн амд	13.5	13.3	12.8	16.6	4.4	7.8	
--	---	----------------	------	------	------	------	-----	-----	--

Тайлбар: Мэдээллийн эх үүсвэр

Халдварт бус өвчин, осол гэмтэлийн шалтгаан, эрсдэлт хүчин зүйлийн тархалтын үнэдсний IY судалгаа 2019 он
Эрүүл мэндийн үзүүлэлт, Хавдар судлалын үндэсний төвийн статистик үзүүлэлт 2020 он
Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээлэл 2020
Эрүүл мэндийн мэдээлэл, сарын мэдээлэл, 2020 он

**ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН 2021 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31-НИЙ ӨДРИЙН “ХАРШЛААС СЭРГИЙЛЭХ”
АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БАТЛАХ ТУХАЙ А/816 ДУГААР ТУШААЛЫН
ХЭРЭГЖИЛТИЙН 2024 ОНЫ ТАЙЛАН**

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	2024 оны хүрэх түвшин	Төсөв		Биелэлт, үр дүн	Хэрэгжил-тийн хувь
			Нийт төсөвлөсөн төсөв	Зарцуулсан төсөв, эх үүсвэр		
	Зорилго: Харшлын эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулан, урьдчилан сэргийлэлт, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах замаар харшлын шалтгаант өвчлөл, түүний хүндрэлийг бууруулах					
	Үйл ажиллагааны чиглэл 1.3. Харшлын өвчтэй эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хүртээмжтэй, чанартай болгохд чиглэсэн бодлого, эрх зүйн орчин бүрдүүлэх					
1.3.3	Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, аймаг дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, БОЭТ-ийн эмнэлзүйн харшил судлалын эмчийг орон тоогоор ажиллуулах	Эмнэл зүйн харшил судлалын эмчийг орон тоогоор ажиллуулсан байна.		➤ 2024-2025 оны хичээлийн жилд “Эмнэл зүйн харшил судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтад 5, үүнээс улсын төсвийн зардлаар байгууллагын захиалгаар 4 /ДУ, ЗА аймгийн НЭ, Чингэлтэй БГ дүүргийн ЭМТ/ эмч элсэн суралцаж байна. ➤ ЭМС-ын 2024 оны А/349 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Эмнэл зүйн харшил судлал” сургалтад улсын төсвийн зардлаар байгууллагын захиалгаар 2 /БХ, ГА аймгийн НЭ/ эмч амжилттай суралцаж төрөлжсөн мэргэшил эзэмшсэн.		
1.3.4.	Өрх хүүхэд чих, хамар хоолой, нүд, дотор судлалын үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөрт харшил судлалын хичээлийн агуулгыг шинэчлэн тусгах	Хөтөлбөрийн үр дүнг үнэлсэн байна.		Харшил судлалын хичээлийн агуулгыг доорхи үндсэн мэргэшлийн сургалтын шинэчилсэн хөтөлбөрүүдэд шинээр тусгасан. Үүнд: 1. Хүүхэд судлал - 2 долоо хоногийн тойролт 2. Өрхийн анагаах ухаан судлал - 4 долоо хоногийн тойролт 3. Дотрын анагаах судлал- Амьсгалын эрхтэн		

				тогтолцооны агуулгад Харшлын ринит, Астма сэдэв тусгагдсан байна. Дээрхи үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөрүүд нь 2022 онд “Үр дүнд суурилсан” сургалтын жишиг хөтөлбөрөөр шинэчлэгдсэн боловсруулж батлагдсан байдаг. Төгсөлтийн дараах үндсэн мэргэшлийн сургалт эрхэлдэг ЭХЭМҮТ, АШУҮИС, ЭНЭҮТ, УНТЭ, УХТЭ, УГТЭ-үүд батлагдсан хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангаж сургалтаа явуулж байна.		
	Үйл ажиллагааны чиглэл 3.2. Харшил, харшлын өвчний эмчилгээний менежментийг сайжруулах эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн чадавхийг бэхжүүлэх					
3.2.4	Харшлын шалтгаант өвчлөлийн цахим сургалтын модуль боловсруулах	Цахим сургалтыг үзэж, багц цаг бүртгүүлсэн эмнэлгийн мэргэжилтнүүд нэмэгдсэн байна.			Цахим сургалтын модуль боловсруулагдаагүй.	Төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй
3.2.6	Өрх, сумын эрүүл мэндийн төвийн эмч нарыг харшлын өвчний цогц менежментийн сургалтад хамруулах	Сумын эрүүл мэндийн төвийн эмч нарыг сургасан байна.			Монголын харшил судлалын нийгэмлэг, АШУҮИС-ийн Уушги, харшил судлалын тэнхимтэй хамтран Хүүхдийн харшлын өвчнийг оношлох, эмчлэх, урьдчилан сэргийлэх орчин үеийн аргуудад хүүхэд, өрх, арьс, харшлын мэргэжлийн эмч нарыг сурган, хүүхдийн харшлын өвчний хяналтыг сайжруулах зорилгоор олон улсын симпозиумыг зохион байгуулахад хамтран ажилласан. Сургалтад өрх, сумын хүүхдийн өрхийн, арьс харшлын нийт 53 эмч нарыг хамруулж 1 багц цаг олгосон.	
	Үйл ажиллагааны чиглэл 4.2. Харшлын өвчлөлийн мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх					
4.2.1	Харшлын өвчлөлийг бүртгэж, мэдээлж байгаа өнөөгийн байдлыг үнэлэх				2024 онд ЭМХТ-өөс Эрүүл мэндийн салбарын статистик бүртгэл, тайлангийн маягт, журмын хэрэгжилтэд үнэлгээ хийсэн ба уг үнэлгээний 5-р бүлэгт хүн амын	

					өвчлөл, нас баралтын мэдээллийн чанарыг үнэлсэн. Уг үнэлгээгээр харшлийн өвчлөлийг ICD 10-ийн дагуу кодлон мэдээлж буй хэдий ч өвчлөлийн цаашдын эмчилгээ, сэргийлэлтэд шаардлагатай дүн шинжилгээ, бодлогын шийдвэр гаргахад шаардлагатай мэдээлэл болох өвчний шалтгаан, үүсгэгчийн мэдээлэл ихэнх бүртгэлд гарах боломжгүй, мөн бүртгэх шаардлагатай мэдээллийг дутуу бөглөсөн зэрэг нь цаашид өвчлөлийн бүртгэл мэдээллийн тогтолцоог сайжруулах, бүртгэл, мэдээлэл хариуцсан ажилтнууд төдийгүй мэдээлж буй эмч, мэргэжилтнүүдийг сургах шаардлагатай бөгөөд цаашилбал өвчлөлийн байдалд нарийвчилсан дүн шинжилгээ хийхэд зарим мэдээлэл дутмаг байгаа тул бүртгэл, мэдээллийн тогтолцоог сайжруулж, чанаржуулах шаардлагатай байна гэсэн дүгнэлт гарсан.	
4.2.2	Харшлын өвчлөлийг бүртгэл, статистик мэдээллийн тогтолцоог боловсронгуй болгох	Шинэчлэгдсэн маягтын дагуу программ хангамжид өөрчлөлт орсон байна.			Эрүүл мэндийн бүртгэл, тайлангийн үйл ажиллагаа, маягтын загварыг батлан гаргасан ЭМС-ын 2019 оны А/611 дүгээр тушаалд нэмэлт өөрчлөлт оруулж батлуулахаар ажиллаж байна. Анхан шатны бүртгэлийн маягтыг цахим хэлбэрт оруулж ашиглахад	

					өгөгдлийг дахин давтаж оруулахгүй байх, цаг хугацааг хэмнэж сонголтоор шууд сонгох хэлбэрээр бөглөх, тайлангийн маягтыг бодит цаг хугацаанд улирал, сараас үл хамааран нэгтгэж ашиглах боломжийг бүрдүүлсэн. Бүртгэлийн нийт 273 маягтыг 111 маягтад одоогийн байдлаар нэгтгэн оруулж мэдээллийн давхардлыг арилгасан ба өвчлөлийн шалтгааныг бүртгэн мэдээлэх боломжийг бүрдүүлсэн.	
--	--	--	--	--	--	--

**ЖЕНДЕРТ СУУРИЛСАН БОЛОН ГЭР БҮЛИЙН ХҮЧИРХИЙЛЭЛТЭЙ ТЭМЦЭХ, СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ
2024-2027 он
Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны А/111 дүгээр тушаал**

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ			Биелэлтийн тайлан, 2024 оны эхний 10 сар
		Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	2024 он	
ЗОРИЛТ 1. Жендерт суурилсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн, өртсөн байж болзошгүй хүнийг илрүүлэх, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлэх эмч, мэргэжилтний мэдлэг, ур чадварыг дүүшлүүлэх:					
3.9.	Анхан шатны туслмж үйлчилгээн үзүүлдэг эмнэлгийн мэргэжилтэнд хүчирхийлэлд өртсөн, өртөж болзошгүй тохиолдлыг таньж мэдэх, илрүүлэх,	Бэлтгэгдсэн албан хаагчдын тоо	150 хүн	1 дүүрэг, хангайн бүсийн 8 аймгийн анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын ажилчдад сургалт явуулна.	Монголын эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч нарын нийгэмлэгээс ДЭМБ болон олон улсын удирдамжийн дагуу бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн хохирогч нарт эмнэлгийн анхан шатны тусламжийг үзүүлэх, дахин давтагдахаас сэргийлэх, аюулгүй байдлыг хангах, холбон зуучлах гм олон талт оролцооны талаар мэдлэг хандлага, ур чадвар олгох 5 өдрийн 3 багц цагийн сургалтыг зохион байгуулахад сургалтын хөтөлбөрийг хянаж баталгаажуулан хамтран ажиллалаа.

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ			Биелэлтийн тайлан, 2024 оны эхний 10 сар
		Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	2024 он	
	яаралтай болон анхан шатны тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх ур чадвар эзэмшүүлэх				Сургалтад НҮБХАС-аас хэрэгжиж буй төсөлд хамрагдсан 10 аймгийн 20 сум, Улаанбаатар хотын 2 дүүргийн эрүүл мэндийн төвийн нийт 40 гаруй эмч, эх баригч, сувилагч нар хамрагдсан.
3.12	Эрүүл мэндийн боловсрол олгох их, дээд сургуулиудын төгсөлтийн өмнөх болон төгсөлтийн дараах сургалтын хөтөлбөрт жендерийн ойлголт, жендерт суурилсан хүчирхийллийн хохирогчид үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний удирдамжийг тусгах	Тусгагдсан хөтөлбөрийн тоо	-	Төгсөлтийн өмнөх болон дараах сургалтын хөтөлбөрт үнэлгээ хийнэ.	ЭМС-ын 2021 оны А/774 дүгээр тушаалаар Төгсөлтийн дараах Үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөрийг “Чадамжид суурилсан хөтөлбөр” болгон шинэчлэн боловсруулах ажлыг зохион байгуулж 2022 онд 35 чиглэлээр батлагдсан. Дээрх хөтөлбөрүүдэд 2025-2026 онуудад үнэлгээ хийхээр төлөвлөж байна. ЭМС-ын 2024 оны А/111 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Жендерт суурилсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-ний хэрэгжилтийг хангах зорилгоор 2024 онд батлагдсан Дүрс оношилгоо, Нүүр амны гажиг засал судлалын үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөрийн агуулгад Жендерт суурилсан болон гэр бүлийн хүчирхийлэлд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ, жендерийн тэгш байдалтай холбоотой хууль эрх зүйн агуулгыг тусгасан.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН 2021 ОНЫ А/780 дугаар тушаал
“ЭРҮҮЛ, ИДЭВХТЭЙ АМЬДРАЛ” 2021-2024 ОНЫ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Зорилго: Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дэмжиж, иргэн бүрт эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Бүтээгдэ хүүн	2024 оны хүрэх түвшин	Төсөв		Биелэлт, үр дүн	Хэрэгжи л-тийн хувь
				Нийт төсөвлөсө н төсөв			
Зорилт 1. Эрүүл, идэвхтэй амьдралыг дэмжсэн тогтолцооны чиглэлээр бодлого, эрх зүйн орчинг сайжруулах;							
ЗОРИЛТ 5. СЭТГЭЦ, ЗАН ҮЙЛ, ТАНИН МЭДЭХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖСЭН НИЙГМИЙН ОРЧИНГ БҮРДҮҮЛЭХ							
76.	Сэтгэцийн, мэдрэл, донтолтын тусламж үйлчилгээний нэгдсэн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, сургалтыг онлайнаар явуулах бэлтгэл ажил хийх, сургалт явуулах		Сургалтыг орон нутагт бүсчлэн зохион байгуулсан байна.		<u>Мэргэшүүлэх сургалтаар:</u> ➤ ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Донтолт судлал” сургалтад 9, үүнээс улсын төсвийн зардлаар байгууллагын захиалгаар 1 /БУ НЭ/ эмч, “Сэтгэл засал судлал” сургалтад 16, үүнээс улсын төсвийн зардлаар байгууллагын захиалгаар 1 /СБЭМТ/ эмч, нийт 25 эмч элсэн суралцаж байна. ➤ ЭМС-ын 2024 оны А/349 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Донтолт судлал” сургалтад 5, “Сэтгэл засал судлал” сургалтад 7 үүнээс улсын төсвийн зардлаар байгууллагын захиалгаар 2 /ТӨНЭ, СБНЭ/ нийт 12 эмч амжилттай суралцаж төрөлжсөн мэргэшил эзэмшсэн. Богино хугцааны сургалтаар:		

					Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төвөөс ДЭМБ, ЭМЯ-ны дэмжлэгтэйгээр Монгол Улсад анхан шатны болон эмнэлгийн мэргэшсэн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж буй эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн чадавхыг бэхжүүлэх сэтгэц, мэдрэл болон донтолтын (СМД) нөхцөл байдал сургалтыг 2022-2023 онд үе шаттайгаар зохион байгуулсан. 2024 оны эхний улиралд Улаанбаатар хотод зохион байгуулагдсан “Сэтгэц, мэдрэл, донтолт (СМД)-ын тусламж үйлчилгээний чадавхыг бэхжүүлэх” сургалтын үр дүнг үнэлэх зорилгоор өрхийн эмнэлгүүд, эрүүл мэндийн байгууллагуудын үйл ажиллагаатай газар дээр нь болон цахимаар холбогдон танилцаж, үнэлгээ хийх үйл ажиллагааны календарчилсан төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаж байна. Тус сургалтыг Дорноговь, Увс, Завхан аймаг болон Сонгинохайрхан дүүргийн нийт 210 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн нарт тус бүр 5 өдрийн сургалтыг танхимаар зохион байгуулан сургалтад хамрагдсан оролцогч нарт 2.5 кредит багц цаг олгосон.	
--	--	--	--	--	--	--

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН 2022 ОНЫ 10 ДУГААР САРЫН 31-НИЙ ӨДРИЙН “ХАЛДВАРТ ӨВЧИНТЭЙ ТЭМЦЭХ, СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ 2022-2025 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БАТЛАХ ТУХАЙ” А/528 ДУГААР ТУШААЛЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН 2024 ОНЫ ТАЙЛАН

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	2024 оны хүрэх түвшин	Төсөв		Биелэлт, үр дүн	Хэрэг жил-тийн хувь
			Нийт төсөвлөсөн төсөв	Зарцуулсан төсөв, эх үүсвэр		
	Зорилго. Эрүүл мэндийн аюулгүй байдлыг хангах ирээдүйн сорилтыг даван туулах арга замыг тодорхойлоход олон салбарын оролцоог хангах, халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх тандалт, хяналт тавих нэгдсэн тогтолцоог бэхжүүлэх, нийгмийн эрүүл мэндийн					
	Зорилт 1. Эрүүл мэндийн аюулгүй байдалд нөлөөлөх шинэ сорилт, болзошгүй цар тахал, нийгтийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн хариу арга хэмжээний бэлэн байдлын чадавхыг нэмэгдүүлэх, халдварт өвчний тандалт, хяналтын тогтолцоог бэхжүүлэх					
Үйл ажиллагааны чиглэл 1.4. Талбарын тархвар судлалын хөтөлбөрийг өргөжүүлж, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн хариу арга хэмжээнд дайчлагдан ажиллах мэргэшсэн хүний нөөцийг бэлтгэж чадавхижуулах	2. АШУҮИС-ийн Нийгмийн эрүүл мэндийн магистрийн хөтөлбөрийн багц цагт Талбарын тархвар судлал сургалтын цөм хөтөлбөрийн багц багийг оруулж тооцуулах	НЭМ-ийн магистрийн сургалтад Талбарын тархвар сургалтын багц цагийг зүйцүүлэх асуудлыг судалж, холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн байна.			Төгсөлтийн өмнөх сургалтын хөтөлбөрийн агуулга тул Манай чиг үүрэгт хамааралгүй	
	4. Талбарын тархвар зүйн чиглэлээр тасралтгүй сургалт зохион байгуулах	Сургалтыг 2 удаа зохион байгуулж, 30 мэргэжилтэн сургасан байна. сургалтын үнэлгээ хийсэн байна.		➤ 2024-2025 оны хичээлийн жилийн намрын элсэлтээр төрөлжсөн мэргэшлийн “Талбарын тархвар судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн 1 жилийн сургалтад 10 мэргэжилтэн элсэн суралцаж байна. Үүнээс улсын төсвийн		

				зардлаар төрийн сангийн гэрээгээр 7 /Увс, Булган, Хэнтий, Төв аймгийн НЭ, Өвөрхангай БОЭТ, ХӨСҮТ, ЗӨСҮТ/ эмч байгууллагын захиалгатай байна. ➤ ЭМС-ын 2023 оны А/381 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Талбарын тархвар судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн 1 жилийн сургалтад элсэн суралцсан 7 мэргэжилтэн амжилттай төгссөн. ➤ ЭМХТ-ийн Захирлын 2024 оны А/03 дугаар тушаалаар “Талбарын тархвар судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтын үйл ажиллагаанд явцын хяналт үнэлгээ хийж, ЭМЯ-ны дэргэдэх ЭМХЗ-ийн 2024 оны 01 дүгээр тогтоолоор сургалт эрхлэх зөвшөөрлийн хугацааг 2 жилээр сунгасан.	
	5. Талбарын тархвар судлал -Лабораторийн чиглэлээр мэргэшүүлэх сургалт зохион байгуулах	Сургалтыг 1 удаа зохион байгуулж, 10 мэргэжилтэн сургасан байна.		<u>ЛАБОРАТОРИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР:</u> Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны А/125 дугаар тушаалаар Эрүүл мэндийн ажилтны төгсөлтийн дараах сургалтад 2024-2025 оны хичээлийн жилд Эмнэл зүйн эмгэг судлалаар 29 их эмчийг сургахаар хяналтын тоо батлагдсаны 10 нь улсын төсвийн санхүүжилтээр суралцуулахаар төлөвлөсөний дагуу 2024 оны элсэлтээр Лабораторийн чиглэлээр үндсэн мэргэшлийн сургалтад 29 суралцагч элссэний 6 нь улсын төсвийн санхүүжилтээр суралцаж байна. <u>ТАЛБАРЫН ТАРХВАР СУДЛАЛ:</u>	

				“Талбарын тархвар судлал-Лаборатори” төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөрийг ЭМЯ-ны НЭМГ, ХӨСҮТ, АШУҮИС-ийн БАС, ДЭМБ-ын төлөөлөл хамтран боловсруулж, ЭМЯ-ны Вирус, нян судлалын МСЗ-өөр батлагдсан хөтөлбөрийг хянаж, ЭМХТ-ийн захирлын 2024 оны 1087 албан тоотоор ЭМХЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр ЭМЯ-нд хүргүүлсэн.	
	6. Талбарын тархвар судлал сургалтад дадлага удирдах сургагч багш бэлтгэх	Анхан шат болон лабораторийн сургалтын дадлага удирдах 15 сургагч багш бэлтгэсэн байна.		Төвийн захирлын 2024.04-ний өдрийн 240 дугаартай албан бичгээр Эмнэлзүйн сургагч багшаар бэлтгэх эмч, сувилагч эх баригчийн дэлгэрэнгүй судалгааг авч нэгтгэхэд 34 байгууллагаас 346 эмч, 19 байгууллагаас 80 сувилагч, 9 байгууллагаас 19 эх баригчийг сургахаар ирүүлсэн байна. Ирүүлсэн захиалгад талбарын тархвар судлалын төрөлжсөн мэргэшлийн сургалт эрхлэх байгууллага болох ХӨСҮТ, ЗӨСҮТ-өөс эмнэл зүйн сургагч багш бэлтгэх сургалтад хамрагдах шалгуур хангасан 15, анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагаас сургалтад хамруулахаар 82 эмч, мэргэжилтний захиалгыг ирүүлснийг Эмнэл зүйн сургагч багш бэлтгэх сургалтад хамруулахаар төлөвлөлтөд тусгасан байгаа. Сургалт 11-12-р саруудад зохион байгуулагдана.	
Үйл ажиллагааны чиглэл 2.3. Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалт, хариу арга хэмжээний чадавхийг сайжруулах	8. Мэргэшүүлэх сургалтыг тасралтгүй зохион байгуулах	Вакцинаторын төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтыг хөтөлбөрийн дагуу жил 2 удаа зохион байгуулсан байна		Төгсөлтийн дараах төрөлжсөн мэргэшлийн “Дархлаажуулалтын сувилахуй”-н төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтад нийт 127 сувилагч, эмнэлгийн бусад мэргэжилтэнг хүлээн авч ХӨСҮТ-д хуваарилан суралцуулсан. Үүнээс 59 мэргэжилтэн нь улсын төсвийн санхүүжилтээр суралцсан.	

Үйл ажиллагааны чиглэл 4.1.БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын вирусын халдвараас сэргийлэх, оношилгоо, тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох	6. Хүний нөөцийн төлөвлөлт сургалтын нэгдсэн бодлоготой болох	БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын тусламж, үйлчилгээний чиглэлээр Хүний нөөцийн хөгжлийн нэгдсэн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлсэн байна.		ХӨСҮТ-өөс Глобаль сангийн ДОХ, сүрьеэгийн төслийн дэмжлэгтэйгээр БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын тусламж, үйлчилгээний чиглэлээр хүний нөөцийн хэрэгцээг тодорхойлох судалгааны дүнг үндэслэн, хүний нөөцийн хөгжлийн нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулахаар хүлээгдэж байна. Одоогоор хүний нөөцийн хэрэгцээг тодорхойлох судалгаа хийх багийн сонгон шалгаруулалт явагдаж, судалгаа хийгдэж байна.	
	7. БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын тусламж, үйлчилгээний зааврыг боловсруулах	-		Манай албаны чиг үүрэгт байхгүй тул энэхүү ажил хамааралгүй.	
Үйл ажиллагааны чиглэл 5.3. Нутагшимал болон зөөвөрлөгдөн ор ирэх эрсдэл бүхий зоонозын халдварт өвчнийн хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах	3. Зоонозын өвчний хариу арга хэмжээний талаар эрүүл мэндийн ажилтны чадавхжуулах	Төлөвлөгөөний дагуу сургалт зохион байгуулсан байна.		Нутагшимал болон зөөвөрлөгдөн орж ирэх эрсдэл бүхий зоонозын халдварт өвчний хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах чиглэлээр хилийн боомтод Зоонозын алба байгуулах ажил түр хойшилсонтой холбоотой сургалтад хамрагдах хүний нөөц тодорхойгүй учраас боомтод ажиллах хүний нөөцийг чадавхижуулах зохион байгуулагдах сургалт түр хойшилсон.	
Үйл ажиллагааны чиглэл 7.1. ЭМБ-уудын халдвараас сэргийлэх, хянах тогтолцоог бүх түвшинд бэхжүүлж хүний нөөцийг чадавхжуулах	2. ЭМБ-ын ажилтныг халдвар сэргийлэлт, хяналтын чиглэлээр мэргэшүүлэх сургалтад хамруулах	Халдварын сэргийлэлт, хяналтын мэргэжлийн индекстэй болж, сургэшүүлэх сургалтыг жилд 2 удаа зохион байгуулсан байна.		➤ 2024-2025 оны хичээлийн жилийн намрын элсэлтээр төрөлжсөн мэргэшлийн “Талбарын тархвар судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн 1 жилийн сургалтад 10 мэргэжилтэн элсэн суралцаж байна. Үүнээс улсын төсвийн зардлаар төрийн сангийн гэрээгээр 7 /Увс, Булган, Хэнтий, Төв аймгийн НЭ, Өвөрхангай БОЭТ, ХӨСҮТ, ЗӨСҮТ/ эмч байгууллагын захиалгатай байна.	

				➤ ЭМС-ын 2023 оны А/381 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Талбарын тархвар судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн 1 жилийн сургалтад элсэн суралцсан 7 мэргэжилтэн амжилттай төгссөн.	
--	--	--	--	---	--

**ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН 2021 ОНЫ 10 ДУГААР САРЫН 14-НИЙ ӨДРИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН
ЖЕНДЭРИЙН БОДЛОГЫГ 2021-2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 2024 он**

Зорилго: Эрүүл мэндийн салбарын бүх түвшинд ажиллагсдын жендэрийн боловсролыг дээшлүүлж, эмэгтэй, эрэгтэйчүүдийн биологийн болон нийгмийн ялгаатай хэрэгцээ, нөхцөл байдлыг тооцсон, үйлчлүүлэгч болон үйлчилгээ үзүүлэгчдэд ээлтэй жендэрийн мэдрэмжтэй бодлого, бүтэц, үйлчилгээний орчин бүрдүүлж, хөгжүүлэх

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Бүтээгдэхүүн	2024 оны хүрэх түвшин	Төсөв		Биелэлт, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь
				Нийт төсөвлөсөн төсөв	Зарцуулсан төсөв, эх үүсвэр		
Зорилт 1. Эрүүл мэндийн салбарт ажиллагсдын жендэрийн мэдлэг, хандлага, чадавхыг дээшлүүлэн мэргэшүүлж, жендэрийн мэдрэмжтэй бодлогыг хэрэгжүүлэх;							
1.	2.2.1.1. Эрүүл мэндийн удирдах ажилтнууд болон бүх шатны үйлчилгээ үзүүлэгч ажилтнуудын сургалтын хөтөлбөрт жендэрийн асуудлыг тусгах, шийдвэр гаргагчдын дэмжлэгт орчин бий болгох, хүний нөөцийн чадавх бүрдүүлэх талаар олон улсын байгууллагуудтай болон бусад доноруудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх;	Эрүүл мэндийн салбарын бүх төрлийн мэргэжил олгох, дээшлүүлэх болон удирдах ажилтны сургалтын хөтөлбөрт жендэрийн сэдэв тусгах	Шинэчлэгдсэн сургалтын хөтөлбөрийн тоо, үйл ажиллагааны тайлан гарсан байна			-	
Зорилт:2 Жендэрийн мэдрэмжгэй төлөвлөлт, нөөц хуваарилалт, шийдвэр гаргахад хүйсээр ангилсан бүртгэл, мэдээлэл, судалгаанд үндэслэдэг болгох;							

13.	2.2.2.3. Эрүүл мэндийн бүртгэл, мэдээлэл, үзүүлэлтийг бүх шатанд хүйсээр ангилан салбарын статистикийг жендэрийн мэдрэмжтэй болгох;	Эрүүл мэндийн байгууллагын анхан шатны бүртгэл, маягт, мэдээ, мэдээлэлийн санд нэмэлт өөрчлөлт оруулах ажлын хэсэг байгуулан ажиллуулж, сайдын тушаал гарган нэгдсэн сангийн бүтцэд нэмэлт өөрчлөлт оруулах	Тоон мэдээллийн нэгдсэн сантай болсон байна.			Эрүүл мэндийн байгууллагын анхан шатны бүртгэлийн маягтад өөрчлөлт оруулан, Төрөлжсөн мэдээллийн сан үүсгэхтэй холбоотой мэдээллийг хүн амын мэдээлэл хэлбэрээр үүсгэх төслийг боловсруулан батлуулахаар ажиллаж байгаа ба ингэснээр эрүүл мэндийн мэдээллүүд бүгд хүйсээр ангилагдах боломж бүрдсэн.	
14.		Эрүүл мэндийн статистик мэдээллийн үзүүлэлт бүрийг хүйсээр ангилан тайлагнаж, дүгнэдэг болгох	Жендэрийн статистикт суурилсан шийдвэр гаргах нөхцөл бүрдсэн байна.				
Зорилт 3. Эрүүл мэндийн анхан шатны байгууллагын эмч, эмнэлгийн ажиллагчдын ажиллах орчин болон иргэдэд үзүүлж байгаа тусламж, үйлчилгээг жендэрийн мэдрэмжтэй болгох замаар эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тэгш боломж, чанар, хүртээмжийг сайжруулах							
17.	2.2.3.2 Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээг тухайн нутаг дэвсгэрийн хүн амын тоо, газар зүйн алслагдмал байдал, улирлын чанартай хөдөлмөр эрхлэлт зэрэг онцлог байдалд нийцсэн тусламж, үйлчилгээний зохистой хэлбэрийг хөгжүүлж, үйлчилгээний хүртээмжийг	Анхан шатны тусламж үйлчилгээ үзүүлэгчдэд жендэрийн үзэл Баримтлалын талаар сургалт зохион байгуулах	30 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургаж чадваржуулсан байна.		Монголын эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч нарын нийгэмлэгээс ДЭМБ болон олон улсын удирдамжийн дагуу бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн хохирогч нарт эмнэлгийн анхан шатны тусламжийг үзүүлэх, дахин давтагдахаас сэргийлэх, аюулгүй байдлыг хангах, холбон зуучлах гм олон талт оролцооны талаар мэдлэг хандлага, ур чадвар олгох 5 өдрийн		

	нэмэгдүүлэхийг санхүүжилтээр дэмжих;				сургалтыг зохион байгуулахад хамтран ажиллалаа. НҮБХАС-аас хэрэгжиж буй төсөлд хамрагдсан 10 аймгийн 20 сум, Улаанбаатар хотын 2 дүүргийн эрүүл мэндийн төвийн нийт 40 гаруй эмч, эх баригч, сувилагч нар хамрагдсан. Сургалтад хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд 3 багц цаг олгогдсон байна.	
19.		Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагад тогтвор суурьшилтай ажилласан эмч нарт урамшуулал олгож, төрийн зардлаар мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад хамруулах	20 ЭМБ-ын 60 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургаж чадваржуулсан байна.		➤ 2024-2025 оны хичээлийн жилд ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтад анхан шатны эрүүл мэндийн 35 байгууллагын 35 эмч 19 чиглэлээр элсэн суралцсан. Үүнээс улсын төсвийн зардлаар төрийн сангийн гэрээгээр орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын захиалгаар 20 эмч үүнээс 19 нь Сумын ЭМТ-өөс суралцаж байна. ➤ 2024-2025 оны хичээлийн жилд ЭМХТ-ийн 2024 оны А/62 дугаар тушаалаар мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын 84 эмч 13 чиглэлээр элсэн суралцсан. Үүнээс улсын төсвийн зардлаар төрийн сангийн гэрээгээр орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын захиалгаар 49 эмч, үүнээс 35 нь Сумын ЭМТ-өөс суралцаж байна.	

23.	2.2.3.3. Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн өвөрмөц хэрэгцээ, эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулахад чиглэсэн эрүүл мэндийн мэргэшсэн үйлчилгээний төрлийг үндэсний хэмжээнд хөгжүүлж, хүний нөөцийг бэлтгэх;	Төгсөлтийн дараах сургалтаар андрологийн төрөлжсөн мэргэшлийн эмчийг үе шаттайгаар бэлтгэх	Мэргэшил дээшлүүлэх сургалтад хамрагдсан эмчийн тоо - 5		ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар төрөлжсөн мэргэшлийн “Эрэгтэйчүүдийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, мэс засал” сургалтад 4 үүнээс эрүүл мэндийн байгууллага /Говь Алтай аймгийн НЭ/-ын захиалгаар улсын төсвийн санхүүжилтээр 1 эмч элсэн суралцсан.	
-----	--	--	---	--	---	--

Хавсралт

**“ЭХ, ХҮҮХЭД, НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНД” АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ АВАХ ХҮСНЭГТ,
2021-2024 ОНЫ ЭХНИЙ 10 САРЫН БАЙДЛААР (ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХӨГЖЛИЙН ТӨВ)**

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
ЗОРИЛТ 1. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн эрх зүйн орчинг сайжруулж, түншлэл, салбар хоорондын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх							
5	Жирэмсний хяналт болон хүүхдийн зарим тусламж, үйлчилгээг хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдээр гүйцэтгүүлэх зохицуулалтыг шинэчлэх санал боловсруулж хэрэгжүүлэх	Жирэмсний хяналт болон хүүхдийн зарим тусламж, үйлчилгээг хувийн хэвшлийн эмнэлгээр гүйцэтгүүлэх саналын төслийг боловсруулсан байна.	Жирэмсний хяналт болон хүүхдийн зарим тусламж, үйлчилгээг хувийн хэвшлийн эмнэлгээр гүйцэтгүүлэх хэрэгцээ, нөхцөл байдлын үнэлгээ хийж ачааллын тооцоолол гаргасан байна	Хувийн хэвшлийн эмнэлэг жирэмсний хяналт болон хүүхдийн зарим тусламж, үйлчилгээг гүйцэтгүүлэх эсэхийг шийдвэрлэсэн байна	Хувийн хэвшлийн эмнэлэг дээр хийгдэж буй жирэмсний хяналт болон хүүхдийн зарим тусламж, үйлчилгээний гүйцэтгэлийн үнэлгээ хийгдсэн байна.	ЭМЯ ЭМДЕГ ЭМХТ	ЭМДЕГ
13	Хүүхэд, жирэмсэн, Нөхөн үржихүйн насны болон жирэмсэн эмэгтэйчүүд, хүүхдийн эрүүл мэнд, тусламж, үйлчилгээний мэдээлэл, хяналтын	Одоогийн бүртгэлийн системд үнэлгээ хийгдсэн байна	Мэдээллийн нэгдсэн сантай болгох суурь тавигдсан байна	Мэдээллийн нэгдсэн сан үүссэн байна		ЭМЯ ЭХЭМҮТ ЭМХТ	ЭХЭМҮТ

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
	нэгдсэн системийг бий болгох						
ЗОРИЛТ 2. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн тусламж үйлчилгээний нөөцийг бэхжүүлэх, зохистой удирдах							
14	Эмэгтэйчүүд, жирэмсэн, төрөлт, төрсний дараах үед зонхилон тохиолдох эмгэгийн болон нярайн тусламж үйлчилгээний өртгийг шинэчлэн тооцох	Өртөг тооцох байгууллагыг сонгон шалгаруулах төслийг боловсруулсан байна	Өртөг тооцох судалгаа хийгдсэн байна	Сонгосон тусламж, үйлчилгээг даатгалаас санхүүжүүлэх зардлын хэмжээ шинэчлэгдэн, хэрэгжилт эхэлсэн байна		ЭМЯ ЭМДЕГ ЭМХТ	ЭМДЕГ
15	Орчин үеийн ЖХАХ-ийн хүртээмжтэй байдал, санхүүжилтийн механизмын үнэлгээ хийж, зөвлөмж боловсруулах	Үнэлгээ хийх байгууллага сонгон шалгаруулах төслийг боловсруулсан байна	Үнэлгээ хийгдэн, тайлан гарч, зөвлөмж боловсруулсан байна	Үнэлгээний зөвлөмжид тулгуурлан холбогдох заавар журамд өөрчлөлт оруулсан байна	Зөвлөмжийг Эрүүл мэндийн байгууллагууд үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгосон байна	ЭМЯ ЭМДЕГ ЭМХТ	ЭМДЕГ
18	Uptodate олон улсын цахим платформыг ашиглан Эх, хүүхэд нөхөн үржихүйн шинэ удирдамж, заавар боловсруулах ажлыг зохион байгуулах	Uptodate олон улсын цахим платформ хэрэглээнд нутагшуулах үндэсний сургагч багшийг бэлтгэсэн байна	Uptodate олон улсын цахим платформ сургалтыг тасралтгүй явуулсан байх, шинэ удирдамж, зааврыг боловсруулсан байна	Боловсруулсан удирдамж, зааврын тоо нэмэгдсэн байна		ЭМЯ ЭМХТ ЭМДЕГ	2020-2022 ондуудад Uptodate олон улсын цахим платформын 35 үндэсний сургагч багшийг бэлтгэсэн. 2024 оны 8 сард Uptodate цахим платформд Монгол эмч нар нийт 31 883 хандалт хийсний 2 956 хайлтыг хүүхдийн, 2 313 хайлтыг эх барих, эмэгтэйчүүдийн эмч нар тус тус хийсэн байна.

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
19	Өсвөр үе судлал, охидын эмчийг төрөлжсөн мэргэшлээр суралцах боломжтой мэргэжлийн жагсаалтад эх барих, эмэгтэйчүүдийн эмчийг нэмж, шинэчлэх	Өсвөр үе болон охидын эмч бэлтгэх тогтолцоог үнэлэх ажлын хэсэг байгуулагдсан байна	Өсвөр үе судлал, охидын эмч төрөлжсөн мэргэшлээр суралцах боломжтой мэргэжлийн жагсаалт шинэчлэгдсэн байна	Эх, барих эмэгтэйчүүдийн эмчээс өсвөр үе судлал, охидын эмч бэлтгэж эхэлсэн байна	Эх, барих эмэгтэйчүүдийн эмчээс бэлтгэгдсэн өсвөр үе судлал, охидын эмч өсвөр үеийн кабинетад ажиллаж эхэлсэн байна	ЭМЯ ЭМХТ	ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар “Өсвөр үе судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн 1 жилийн сургалтад 3, үүнээс улсын төсвийн зардлаар байгууллагын захиалгаар 1 /СБД ЭМТ/ эмч элсэн суралцаж байна.
20	“Эх ургийн анагаах ухааны” мэргэжилтэнг аймаг бүрт үе шаттайгаар бэлтгэх	-	Сургалтын багц хөтөлбөр боловсруулж, батлуулсан байна	Сургалт зохион байгуулж, үр дүнг тооцсон байна	Улсын хэмжээнд хэрэгжсэн байна	ЭМЯ ЭМХТ	➤ ЭМС-ын 2024 оны А/284 дүгээр тушаалаар “Эх ураг судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн 1 жилийн сургалтад 6, үүнээс улсын төсвийн зардлаар байгууллагын захиалгаар 3 /Өргөө АГ, ГС, БХ аймгийн НЭ/ эмч элсэн суралцаж байна. ➤ ЭМС-ын 2024 оны А/349 дүгээр тушаалаар “Эх ураг судлал” төрөлжсөн мэргэшлийн 1 жилийн сургалтад 9, үүнээс улсын төсвийн зардлаар байгууллагын захиалгаар 5 /БГЭМТ, ӨВ, ЧингэлтэйЭМТ, ЭХЭМҮТ/ эмч амжилттай суралцаж

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
							төрөлсөн мэргэшил эзэмшсэн.
23	ЭХНҮЭМ-ийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн чадавхид суурилсан ажлын байрны тасралтгүй сургалтын тогтолцоо бий болгох	Ажлын байрны тасралтгүй сургалтын захиалга, санал авсан байна.	Чадавхид суурилсан ажлын байрны тасралтгүй сургалтын санхүү, зохион байгуулал-тыг зохицуулсан журам батлагдсан байна	Чадавхид суурилсан ажлын байрны тасралтгүй сургалтын гэрээгээр аймаг, дүүргээс мэргэжилтэн суралцсан байна	21 аймаг тус бүрээс зөвлөх эмч нар сургалтад хамрагдсан байна.	ЭМХТ ЭХЭМҮТ	“Сэргийлэх боломжтой эхийн эндэгдлийг таслан зогсоох нь” сэдэвт сургалтыг Эрүүл мэндийн яамтай хамтран 21 аймаг, нийслэлийн амаржих газрын 26 зөвлөх эмч нарыг хамруулсан 4 өдрийн сургалт зохион байгуулсан. - Нярайн нэн шаардлагатай тусламжийн сургалтыг 2024 оны 9-р сард зохион байгуулж нийт 21 аймаг, амаржих газруудын ЭБЭЭ эмч, нярайн 60 эмч мэргэжилтэнг хамруулсан. - Жирэмслэлт төрөлтийн хүндрэлийг удирдах арга зүй 5 хоногийн сургалтыг 2024 оны 09 сарын 20-25-ны өдрүүдэд зохион байгуулж 21 аймаг, дүүргийн эмнэлэг, ЭНЭҮТ, ЭХЭМҮТ-ийн 60 эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч хамруулсан. Гэр бүл төлөвлөлт, жирэмснээс сэргийлэх урт хугацааны аргууд сэдэвт 5

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
							хоногийн сургалтыг орон нутаг болон дүүрэг, нийслэлийн амаржих газрын эх баригч нарт хийхээр 2024 оны 11 сард төлөвлөж байна.
24	Өсвөр үеийнхэнд ээлтэй тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх сургуулийн эмч, эрүүл мэндийн анхан шатны эмнэлгийн мэргэжилтнийг чадавхижуулах	Өсвөр үеийнхэнд ээлтэй тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх хэрэгцээг тодорхойлох хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан байна	Өрх, сургуулийн эмч нарт өсвөр үеийнхний эрүүл мэндийн хэрэгцээг ойлгож, ээлтэй тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх сургалтын хөтөлбөр боловсруулсан байна	Өсвөр үеийн тусламж, үйлчилгээний мэргэжлийн ном, гарын авлага хэвлэгдэн гарч ЭМАШТ сургуулийн эмч нарт түгээгдсэн байна	Өсвөр үеийнхэнд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгч нарыг сургасан байна	ЭМЯ ЭХЭМҮТ ЭМХТ	- Өсвөр үеийнхэнд тулгамдсан эрүүл мэндийн асуудлууд, эрүүл мэндийн ээлтэй тусламж үйлчилгээ сэдэвт 2 багц цагийн сургалтыг 2024 оны 1-р улиралд зохион байгуулж Дорнод аймаг, СХД-ээс эмч нар хамрагдсан. 2024 оны 2 сард Улаанбаатар хотын 9 дүүргийн өрхийн болон хүүхдийн эмч нарт “Хүүхдийн хэрэх өвчин, хэрэхийн шалтгаант зүрхний олдмол гажиг, А бүлгийн стрептококкийн шалтгаант хоолой залгиурын үрэвсэлт өвчин” чадавхи олгох 2 багц цагийн сургалтыг 6 удаа зохион байгуулсан. “Хүүхдийн хэрэх өвчин, хэрэхийн шалтгаант зүрхний олдмол гажиг, А бүлгийн стрептококкийн

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
							шалтгаант хоолой залгиурын үрэвсэлт өвчин” сэдвээр үндэсний сургагч багш бэлтгэх сургалтыг 2024 оны 3 сарын 14-15-ны өдрүүдэд ЭХЭМҮТ-тэй хамтран зохион байгуулж аймаг бүрээс 2 эмч, нийт 42 эмчийг сургасан. • Өсвөр үеийн эмч нарыг чадавхижуулах зорилгоор “Өсвөр насны хүүхдийн цээжээр өвдөх хамшинж”, “Өсвөр насны хүүхдэд тохиолдох хоол боловсруулах замын эмгэг” сургалтуудыг ЭХЭМҮТ-тэй эмч багш нартай хамтран 2024 оны 3 сарын 17-нд зохион байгуулсан. • Нийслэлийн ерөнхий боловсролын сургуулийн 1 дүгээр ангийн сурагчдад зүрхний эмгэгийн эрт илрүүлэг хийх анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын эмч нарыг чадавхижуулах сургалтыг 2024 оны 10 дугаар сарын 03-нд ЭХЭМҮТ-ийн сургалтын танхимд зохион байгуулсан. Сургалтад

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
							Улаанбаатар хотын 9 дүүрэг, тосгодын өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 270 гаруй эмч мэргэжилтэн хамрагдсан.
25	Ургийн мэс засалч, ихсийн пато-гистологич, хүүхдийн хөгжил зан төрхийн мэргэжилтэнг олон улсад сургаж бэлтгэх	-	Төрийн сангаас эдгээр чиглэлээр суралцуулах захиалга өгсөн байна	Сонгосон чиглэлээр мэргэжилтэн сургагдсан байна	Сонгосон чиглэлээр мэргэжилтэн сургагдсан байна	ЭМЯ ЭМХТ	ЭМЯ-ны Шинжлэх ухаан, технологийн зөвлөлийн 2024 оны 09-р сарын 19-ний 24/006 дугаар шийдвэрийн дагуу Эрүүл мэндийг дэмжих сангийн хөрөнгөөр “Үр хөврөлийн удамзүйн оношилгооны аргуудыг эмнэлзүйд нэвтрүүлэх” чиглэлээр ЭХЭМҮТ-ийн 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй багийг Тайваньд суралцуулахаар бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна.
26	Хүүхдийн мэдрэл, хүүхдийн мэс засал, хүүхдийн мэдээгүйжүүлэг, перинатологич, хүүхдийн хэл засалч, хөдөлгөөн засалч эмчийг орон тоогоор ажиллуулахыг гүйцэтгэлийн гэрээнд тусгах	Гүйцэтгэлийн гэрээний шалгуурт тусгахтай холбоотой тооцоо судалгаа хийсэн байна.	Гүйцэтгэлийн гэрээний шалгуурт оруулсан байна.	Хүүхдийн мэдрэл, хүүхдийн мэс засал, хүүхдийн мэдээгүйжүүлгийн эмч, перинатологич, хүүхдийн хэл засалч, хөдөлгөөн засалч	Хүүхдийн мэдрэл, хүүхдийн мэс засал, хүүхдийн мэдээгүйжүүлгийн эмч, перинатологич, хүүхдийн хэл засалч, хөдөлгөөн засалч эмчийг орон тоогоор	ЭМЯ ЭМХТ	ЭМЯ-ны Шинжлэх ухаан, технологийн зөвлөлийн 2024 оны 09-р сарын 19-ний 24/006 дугаар шийдвэрийн дагуу Эрүүл мэндийг дэмжих сангийн хөрөнгөөр “Монгол Улсад аутизм эмгэгийн оношилгоо, эмчилгээний шинэ аргыг нэвтрүүлэх” чиглэлээр СЭМҮТ-ийн 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй багийг

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
				эмчийг орон тоогоор ажиллуулдаг эмнэлгийн тоо нэмэгдсэн байна	ажиллуулдаг эмнэлгийн тоо нэмэгдсэн байна		БНТУ-д суралцуулахаар бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна.
28	Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай болон амилуулах тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний жил тутмын гэрчилгээт сургалтыг нэвтрүүлэх	-	Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай болон амилуулах тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг жил тутам гэрчилгээтэй сургалтад хамруулдаг журам боловсруулах	Гэрчилгээт сургалтад жил бүр хамрагдаж буй эсэхэд үнэлгээ хийх	Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай болон амилуулах тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний жил тутмын гэрчилгээт сургалт нэвтэрсэн байна	ЭМЯ ЭМХТ	“Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж” сургагч багш бэлтгэх сургалтыг 2024 оны 09 сарын 25-27-ны өдрүүдэд ЭХЭМҮТ-д зохион байгуулсан. Сургалтад 21 аймаг, Нийслэлийн амаржих газрууд, ЭНЭҮТ, УБ хотын 4 амаржих, 2 дүүргийн эмнэлэг, Төрөх тасгийн ЭБЭЭ болон Нярайн эмч нар, эх барих эмэгтэйчүүд, нярайн 60 эмч мэргэжилтэн хамрагдсан. Сургалтыг Үндэсний чиглүүлэгч Ч.Наранцэцэг, А.Солонго, Н.Золжаргал, Г.Батцэнгэл нар удирдан явуулсан. - НЭҮНШТ үзүүлдэг эмч эмнэлгийн

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
							мэргэжилтэнүүдийг чадавхижуулах сургалтыг ЭХЭМҮТ-ийн ажлын байран дээр явуулснаар нярайн эмч сувилагч, эх баригч нарт мэдлэг ур чадварыг сайжруулах, дадал хандлагыг өөрчлөх нярайд үзүүлэх эрт үеийн тусламжийг сайжруулахад чухал ач холбогдолтой болсон. Сургалтад ЭХЭМҮТ, ЭНЭҮТ, Өргөө, Амгалан, Хүрээ амаржих газрын 20 гаруй эх баригч, эх барих эмэгтэйчүүдийн болон нярайн эмч оролцсон.
29	Эх барих, эмэгтэйчүүд, нярай, хүүхдийн эмч бэлтгэх төгсөлтийн дараах сургалтын үйл ажиллагаа, хөтөлбөрийг үнэлж нэгдсэн хөтөлбөртэй болгох	-	Үнэлгээ хийгдсэн байна	Нэгдсэн хөтөлбөр батлагдсан байна	Нэгдсэн хөтөлбөр хэрэгжсэн байна	ЭМХТ	Эмнэлгийн мэргэжилтний хөгжлийн зөвлөлийн 2022 оны 09 дүгээр сарын 09-ны өдрийн 17 дугаар тогтоолоор Хүүхэд судлал, 09 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 23 дугаар тогтоолоор тус тус батлагдсан Эх барих эмэгтэйчүүд судлал үндсэн мэргэшлийн сургалтын үр дүнд суурилсан ЖИШИГ

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
							хөтөлбөрөөр сургалт явагдаж эхэлснээр Монгол улсын хэмжээнд “Цогц чадамжтай мэргэжилтэн” бэлтгэх суурь тавигдсан. Хүүхэд судлалын сургалтын хөтөлбөрийг ЭХЭМҮТ, ЭНЭҮТ, АШУҮИС, Эх барих эмэгтэйчүүд судлалын сургалтын хөтөлбөрийг ЭХЭМҮТ, ЭНЭҮТ, Амгалан, Өргөө, Хүрээ амаржих газар болон АШУҮИС байгууллагууд хэрэгжүүлж байна. Нэгдсэн жишиг хөтөлбөрөөр сургалт явагдаж байгаа нь сургалтын агуулга, арга зүй, тойролтын хугацаа, үнэлгээний арга зүй тодорхой болж сургалт эрхэлж буй байгууллага, суралцагч, сургагч багш, сургалтын алба болон хяналт үнэлгээ хийх хөндлөнгийн байгууллага зэрэг бүгдэд сургалтын үйл ажиллагаа маш тодорхой болж сургалтын чанарт ахиц дэвшил гарах боломж бүрдэж байна. Тухайн хөтөлбөрт хамрагдсан

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
							анхны суралцагсад төгсөлтөө хийсэн.
ЗОРИЛТ 3. Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тандалтыг сайжруулж, тэргүүлэх чиглэлээр эрдэм шинжилгээ, судалгаа хийх, нотолгоонд суурилан орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний дэвшилтэт арга, технологийг нэвтрүүлж, нутагшуулах							
31	ЭХНҮЭМ-ийн тандалт, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн тогтолцоог дараах чиглэлээр өргөжүүлэх. Үүнд: - Эрт илрүүлэгт хамрагдсан эмгэгүүд - Хүүхдийн зонхилон тохиолдох өвчлөл (хатгаа, суулгалт, перинаталь г.м.)	Тандалтыг өргөжүүлэх тэргүүлэх чиглэл тодорхойлогдсон байна	Эрт илрүүлэг бусад тэргүүлэх чиглэлийн тандалтын журам батлагдсан байна. Холбогдох эмч, мэргэжилтнүүдийг сургалтад хамруулсан байна	Тандалтын тогтолцоо хэрэгжиж эхэлсэн байна. Холбогдох эмч, мэргэжилтнүүдийг сургалтад хамруулсан байна	Тандалтын тогтолцоо бүрэн нэвтэрсэн байна	ЭМЯ ЭМХТ ЭХЭМҮТ	ЭХЭМҮТ
36	Эх барих, эмэгтэйчүүд, НҮЭМ-ийн чиглэлээр орчин үеийн шинэ аргыг нэвтрүүлнэ. Үүнд: - Эмэгтэйчүүдийн өвчний үед бичил инвазив мэс засал; - Эх барихын их хэмжээний цус алдалтаас	Эмч, мэргэжилтний хэрэгцээг тооцоолсон судалгаа гаргасан байна	Эмч, мэргэжилтэн г бэлтгэж, тоног төхөөрөмжөөр хангасан байна	Мэс засал эмчилгээг хийж эхэлсэн байна. Тусламж үйлчилгээний нэр төрөл, тоо нэмэгдсэн байна	Үр дүнг тооцож, шинэ дэвшилтэт технологиудыг нутагшуулсан байна	ЭМЯ ЭХЭМҮТ ЭМХТ	ЭХЭМҮТ

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
	сэргийлэх ангиографийн эмчилгээ; - Эмэгтэйчүүдийн үргүйдлийн оношилгооны шинэ аргыг нэвтрүүлэх /оффис-гистероскопи/; - Эрэгтэйчүүдийн үргүйдлийн үрийн сувгийг залгаж нөхөн сэргээх мэс засал; - Үр хөврөлийн лазер ажилбар; - Урогинекологийн шинэ дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх						
ЗОРИЛТ 5. Эх, ураг, нярай, хүүхэд, өсвөр үе, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах							
Үйл ажиллагааны чиглэл 5.1 Эх барих, эмэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах							
58	Эмэгтэйчүүдийн дурангийн мэс засал, хөх, дотоод шүүрлийн тусламж, үйлчилгээний чанар,	-	Хүний нөөц болон тоног төхөөрөмжөөр	Хөх, дотоод шүүрлийн кабинетуудыг орон нутагт үе шаттайгаар	Эмэгтэйчүүдийн дурангаар хийгдэх мэс заслын хувь	ЭМЯ ЭМХТ	ЭХЭМҮТ, Өргөө АГ

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
	хүртээмжийг нэмэгдүүлэх		хангагдсан байна Хөх, дотоод шүүрлийн кабинетуудын үйл ажиллагааг 3-5 газар эхлүүлсэн байна	байгуулсан байна	нэмэгдсэн байна Хөх, дотоод шүүрлийн кабинетуудыг үйл ажиллагааг тогтмолжсон байна		
Үйл ажиллагааны чиглэл 5.2 Нярай, хүүхдийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах чиглэлээр дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ							
76	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн бүртгэл мэдээллийг сайжруулах журмыг шинэчлэх	-	Журам шинэчлэгдсэн байна	Шинэчлэгдсэн журам хэрэгжиж эхэлсэн байна	Журмын хэрэгжилтэд үнэлгээ хийгдсэн байна	ЭМЯ ЭХЭМҮТ ЭМХТ	ЭХЭМҮТ
79	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрт үеийн нөхөн сэргээх эмчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах	-	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрт үеийн нөхөн сэргээх эмчилгээний чиглэлээр эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг бэлтгэсэн байна	Хүүхдийн хөдөлгөөн засалч эмч, сувилагчийг бэлтгэсэн байна Хөдөлгөөн заслын тоног төхөөрөмжөөр хангагдан, үйл ажиллагаа эхэлсэн байна	Эрт үеийн нөхөн сэргээх эмчилгээ, үйлчилгээг цогцоор үзүүлдэг болсон байна	ЭМЯ ЭХЭМҮТ ЭМХТ	ЭХЭМҮТ

№	Хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хэрэгжих хугацаа, арга хэмжээ				Хариуцах байгууллага	Биелэлтийн тайлан, 2021-2024 оны эхний 10 сар
		2021 он	2022 он	2023 он	2024 он		
			Эрт үеийн нөхөн сэргээх эмчилгээний нэгжийг байгуулж, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангасан байна				

“ЭХ ХҮҮХЭД, НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНД” АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

(“Эх хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” арга хэмжээний үр нөлөө, үр дүнг дараах шалгуур үзүүлэлтээр дүгнэх бөгөөд 2019, 2020 оны мэдээллийг суурь үзүүлэлт болгон ашиглана) **Тайлбар: Мэдээллийн эх үүсвэр**

	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин, 2020	Хүрэх түвшин			Хүрсэн түвшин			2024	
			2021	2022	2023	2021	2022	2023	Эхний 10 сараар	Үнэ лгээний хувь
I. Үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлт										
	Эхийн эндэгдлийн түвшин, 100,000 амьд төрөлтөд	23.0	21.4	20.6	19.8	94.9	35.1	23.6	18.6	
	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 1,000 амьд төрөлтөд	14.0	13.2	12.4	12.1	13.9	15.5	14.8	15.0	
	Нялхсын эндэгдлийн түвшин, 1,000 амьд төрөлтөд	13.3	12.3	11.8	11.3	11.6	12.4	12.2	11.9	
	Нярайн эндэгдлийн түвшин, 1,000 амьд төрөлтөд	7.8	7.3	6.8	6.3	8.2	7.8	7.9	7.5	
	Перинаталь эндэгдлийн түвшин, 1,000 амьд төрөлтөд	11.1	10.9	10.7	10.5	11.8	10.8	10.5	9.9	

II. Үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт										
	Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь (эхний 3 сартайд)	89.9	90.0	91.0	92.0	90.6	91.6	92.2	92.9	
	Жирэмсний хугацаанд 6 болон түүнээс дээш үзүүлсэн эхийн эзлэх хувь	79.5	76.5	73.5	70.5	76.0	77.7	80.5	83.2	
	Жирэмслэхээс сэргийлэх орчин үеийн арга хэрэглэж байгаа нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн хувь	53.9	55.2	56.5	57.8	49.3	51.6	-	-	
	Жирэмслэхээс сэргийлэх 5-аас доошгүй эм, хэрэгслээр үйлчилж байгаа анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын хувь	90.0	91.0	92.0	93.0			-	-	
	15-19 насны охидын төрөлтийн түвшин, 1,000 охидод	27.7	24.8	21.9	19.0	23.7	22.1		14.0	
	Төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдлын түвшин, 100,000 амьд төрөлтөд	48.5	43.5	38.5	33.5	26.5	30.5	48.2	22.8	

	Үр хөндөлтийн түвшин, 1,000 амьд төрөлтөд	191.7	186.0	181.0	176.0	168.1	199.2	189.7	206.4	
	Осол гэмтлээс шалтгаалсан 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн тохиолдол	150	140	130	120	111	126	130	120	
	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл уушгины хатгалгаа өвчний шалтгаант нас баралтын эзлэх хувь	7.1	6.1	5.0	4.0	5.0	8.8	8.1	6.0	
	6 сар хүртэл эхийн сүүгээр дагнан хооллосон хүүхдийн эзлэх хувь	50.2	52.9	55.6	58.3			-	-	
	Тухайн жилийн товлот дархлаажуулалтад хамрагдсан хүүхдийн эзлэх хувь	98.9	98.9	99.0	99.0			-	-	
<i>III. Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний үзүүлэлт</i>										
	Нярайн эрт илрүүлэг, төрөх өрөөнд нярайн тусламж, үйлчилгээнд нэн шаардлагатай эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн хангалт	Үе шаттай хангаж эхэлсэн байна.	7 аймаг, 1 амаржих	7 аймаг, 1 амаржих	7 аймаг, 1 амаржих			-	-	

			газры г бүрэн ханга сан байн а.	газры г бүрэн ханга сан байн а.	газры г бүрэн ханга сан байн а.					
	Өсвөр үеийнхэнд үе тэнгийн зөвлөгч бэлтгэх			10 аймаг, 9 дүүрэг т	11 аймаг, 9 дүүрэг т			-	-	
	Хийсвэр хагалгааны дараах ноцтой хүндрэлийн хувь	24.8	20.0	15.0	10.0			-	-	

Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээлэл. 2019, 2020, 2021 он

Нийгмийн үзүүлэлтийн түүвэр судалгаа 2018